

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष ३ अंक १(२)]

सोमवार, मार्च ६, २०१७/फाल्गुन १५, शके १९३८

[पृष्ठे ४, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक २

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

महाराष्ट्र विधानसभेत दिनांक ६ मार्च २०१७ रोजी पुरःस्थापित करण्यात आलेले खालील विधेयक, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ११६ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. II OF 2017.

A BILL

FURTHER TO AMEND THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION
ACT AND THE MAHARASHTRA MUNICIPAL CORPORATIONS ACT.

सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २.

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम यांत आणखी
सुधारणा करण्याकरिता विधेयक.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते ;

१८८८ चा
३.
१९४९ चा
५९.
२०१७ चा
महा.
अध्या. ३.

आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती ; आणि, म्हणून, त्यांनी दिनांक ८ जानेवारी २०१७ रोजी मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ प्रख्यापित केला होता ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे इष्ट आहे ; **त्याअर्थी,** भारतीय गणराज्याच्या अडुसष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

प्रकरण एक

प्रारंभिक.

संक्षिप्त नाव व १. (१) या अधिनियमास, मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) प्रारंभ. अधिनियम, २०१७ असे म्हणावे.

(२) तो, दिनांक ८ जानेवारी २०१७ रोजी अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

प्रकरण दोन

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम याची सुधारणा.

सन १८८८ चा २. मुंबई महानगरपालिका अधिनियम याच्या कलम १५२अ मधील, पोट-कलम (१) मध्ये, “दरवर्षी अशा १८८८ चा अधिनियम क्रमांक इमारतीवर बसविण्यायोग्य असलेल्या मालमत्ता कराच्या दुपटी इतकी शास्ती भरण्यास पात्र असेल” या मजकुराऐवजी, ३. ३ याच्या कलम खालील मजकूर दाखल करण्यात येईल :—
१५२अ ची सुधारणा. “अशा इमारतीवर महानगरपालिकेकडून ठरविण्यात येईल अशा दराने शास्ती भरण्यास पात्र असेल”.

प्रकरण तीन

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम याची सुधारणा.

सन १९४९ चा ३. महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम याच्या कलम २६७अ मधील, पोट-कलम (१) मध्ये, “दरवर्षी १९४९ चा अधिनियम क्रमांक अशा इमारतीवर बसविण्यायोग्य असलेल्या मालमत्ता कराच्या दुपटी इतकी शास्ती भरण्यास पात्र असेल” या ५९. ५९ याच्या कलम मजकुराऐवजी, खालील मजकूर दाखल करण्यात येईल :—
२६७अ ची सुधारणा. “अशा इमारतीवर महानगरपालिकेकडून ठरविण्यात येईल अशा दराने शास्ती भरण्यास पात्र असेल”.

प्रकरण चार

संकीर्ण.

अडचणी दूर ४. (१) या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुंबई महानगरपालिका अधिनियम किंवा, यथास्थिति, १८८८ चा करण्याचा महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, यांच्या तरतुदी अंमलात आणताना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, राज्य ३. १९४९ चा अधिकार. शासनास, प्रसंगानुरूप, ती अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनांसाठी, त्यास आवश्यक किंवा इष्ट वाटतील असे, परंतु ५९. या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या उक्त अधिनियमांच्या तरतुदींशी विसंगत नसतील असे निदेश, राजपत्रात प्रसिद्ध केलेल्या आदेशाद्वारे देता येतील :

परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर, असा कोणताही आदेश काढण्यात येणार नाही.

(२) पोट-कलम (१) अन्वये काढण्यात आलेला प्रत्येक आदेश, तो काढण्यात आल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांसमोर ठेवण्यात येईल.

सन २०१७ चा ५. (१) मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ हा, २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश याद्वारे, निरसित करण्यात येत आहे. ३. अध्या. ३. क्रमांक ३ याचे निरसन व व्यावृत्ती. (२) असे निरसन झाले असले तरी, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुंबई महानगरपालिका अधिनियम आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम यांच्या संबंधित तरतुदींन्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा कोणतीही कार्यवाही (काढलेली कोणतीही अधिसूचना किंवा दिलेला आदेश यांसह) ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या संबद्ध अधिनियमाच्या तत्सम तरतुदींन्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती, कार्यवाही किंवा, यथास्थिति, काढलेली अधिसूचना किंवा दिलेला आदेश असल्याचे मानण्यात येईल.

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (१८८८ चा ३) याच्या कलम १५२अ मध्ये आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम (१९४९ चा ५९) याच्या कलम २६७अ मध्ये, अवैध इमारतींवर शास्ती बसविण्याची तरतूद करण्यात आली आहे.

उक्त कलमांतील पोट-कलम (१) द्वारे अशी तरतूद केली होती की, जी कोणतीही व्यक्ती, त्या अधिनियमांन्वये किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या इतर कोणत्याही कायद्यान्वये पूर्व परवानगी न घेता किंवा अशा परवानगीस लागू असलेल्या तरतुदींचे उल्लंघन करून आपल्या जमिनीवर किंवा, प्रादेशिक नियोजन व नगररचनेशी संबंधित कायद्यान्वये मान्यता न घेता एखाद्या जागेवर किंवा, अधिनियमाच्या कोणत्याही तरतुदींचे किंवा त्याखाली केलेल्या नियमांचे किंवा उपविधींचे किंवा त्या अधिनियमांन्वये दिलेल्या कोणत्याही निदेशाचे किंवा केलेल्या आदेशाचे उल्लंघन करून आपल्या जमिनीवर किंवा, त्या अधिनियमांच्या किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या इतर कोणत्याही कायद्याच्या तरतुदींचे उल्लंघन करून, महानगरपालिकेच्या अथवा केंद्र किंवा राज्य शासनाच्या अथवा अशा कोणत्याही शासनाने स्थापन केलेल्या कोणत्याही वैधानिक संघटनेच्या किंवा कंपनीच्या मालकीच्या किंवा भाडेपट्ट्याने दिलेल्या कोणत्याही जमिनीवर, कोणत्याही इमारतीचे किंवा इमारतीच्या भागाचे बेकायदेशीर बांधकाम करील किंवा पुनर्बांधकाम करील, अशी कोणतीही व्यक्ती, जोपर्यंत अशी इमारत अनधिकृत राहिल तोपर्यंत, अशा इमारतीवर बसवण्यायोग्य असलेल्या मालमत्ता कराच्या दुपटी इतकी असेल एवढी शास्ती, प्रत्येक वर्षी भरण्यास पात्र असेल. उक्त कलमांमध्ये आणखी अशी तरतूद केली आहे की, अशा बेकायदेशीर बांधकामाबद्दल अशा व्यक्तीविरुद्ध सुरू करता येईल अशा कोणत्याही कार्यवाहीस बाध न येता, अशी शास्ती बसवण्यात येईल. तसेच, कर व शास्ती बसविणे व ती गोळा करणे यांचा, असे बेकायदेशीर बांधकाम किंवा पुनर्बांधकाम, ते अस्तित्वात असेतोपर्यंतच्या कोणत्याही कालावधीसाठी ते बेकायदेशीर बांधकाम किंवा पुनर्बांधकाम विनियमित झाले आहे, असा अन्वयार्थ लावला जाणार नाही, अशी देखील त्यात तरतूद आहे.

उक्त कलमांच्या पोट-कलम (२) मध्ये अशी तरतूद आहे की, पोट-कलम (१) अन्वये तरतूद केलेली शास्ती, जणू काही अशी देय रक्कम ही मालमत्ता कराची थकबाकी असल्याप्रमाणे निर्धारित करण्यात व वसूल करण्यात येईल.

२. काही समाजविघातक घटक, इमारतींचे अवैधरीत्या बांधकाम करून त्यातील सदनिका व गाळे खरेदीदारांना विकतात आणि असे खरेदीदार, अशी बांधकामे कायद्यान्वये यथोचितरीत्या अधिकृत आहेत, असा विश्वास ठेवून अशा सदनिका व गाळे खरेदी करतात, असे निदर्शनास आले होते. अशा शास्तीची रक्कम, जणू काही ती मालमत्ता कराची थकबाकी होती असे समजून वसूल केली जाते आणि म्हणून अशा खरेदीदारांची कोणतीही चूक नसतांना त्यांना ती शास्तीची रक्कम भरावी लागते.

३. म्हणून, मालमत्ता कराच्या दुपटी इतकी शास्ती बसवण्याऐवजी ज्या महानगरपालिकेच्या अधिकारक्षेत्रात अशी इमारत स्थित असेल, त्या संबंधित महानगरपालिकेकडून शास्तीची रक्कम ठरविण्यात येईल, अशी तरतूद करण्याचे प्रस्तावित होते. तथापि, अशी शास्ती बसविली तरी महानगरपालिकेस अशा अवैध बांधकामांच्या संबंधात व्यक्तीविरुद्ध कोणतीही कार्यवाही हाती घेण्यापासून अटकाव होणार नाही.

४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते आणि उपरोक्त प्रयोजनासाठी, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (१८८८ चा ३) आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम (१९४९ चा ५९) यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती; आणि, म्हणून, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी दिनांक ८ जानेवारी २०१७ रोजी मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ (२०१७ चा महा. अध्या. ३) हा, प्रख्यापित केला होता.

५. उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे हा, या विधेयकाचा हेतू आहे.

मुंबई,
दिनांक २३ फेब्रुवारी २०१७.

देवेंद्र फडणवीस,
मुख्यमंत्री.

वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचे जापन

या विधेयकात वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचा पुढील प्रस्ताव अंतर्भूत आहे :—

खंड ४.— या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेले मुंबई महानगरपालिका अधिनियम आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम यांच्या तरतुदी अंमलात आणताना, अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून दोन वर्षांच्या कालावधीमध्ये कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, ती अडचण दूर करण्यासाठी आदेश काढण्याचा अधिकार, या खंडान्वये राज्य शासनाकडे घेण्यात आला आहे.

२. वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचा वर उल्लेखिलेला प्रस्ताव हा, सामान्य स्वरूपाचा आहे.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक ६ मार्च २०१७.

डॉ. अनंत कळसे,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.